



VIBORG
KOMMUNE

Revurdering af § 11 Miljøgodkendelse

af

hestehold

på

Viegård Stutteri Aps

Boruphedevej 6

8832 Skals

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
Datablad	2
1 Afgørelse om revurdering - Husdyrbruget Boruphedevej 6, 8832 Skals.....	3
2 Regelgrundlag og revurderingens indhold	4
3 Øvrige forhold.....	5
4 Redegørelse for revurderingen.....	5
5 Overholdelse af totaldepositionskrav for ammoniak til kategori 1 og 2 natur.....	7
6 Viborg Kommunes oplysninger om staldene.....	12
7 Offentlighed, partshøring, varsling og klagevejledning.....	14
8 Underretning om revurderingen.....	15

DATA BLAD

Titel: Revurdering af § 11 miljøgodkendelse af hestehold på Viegård Stutteri, Boruphedevej 6, 8832 Skals

Dato for revurdering: 17. januar 2024

Husdyrbruget.

Viegård stutteri Aps. (under konkurs), Cvr. nr.: 17208470.

Beliggenhedsadresse: Boruphedevej 6, 8832 Skals

Modtager af revurderingen: DreistStorgaard Advokater A/S · CVR: 32300456, att. Johnny H. Madsen

Revurderingen er udarbejdet af:

Finn Larsen
Civilingeniør

Viborg Kommune
Natur og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1 AFGØRELSE OM REVURDERING - HUSDYRBRUGET BORUPHEDEVEJ 6, 8832 SKALS

Med hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44, stk. 8, jævnfør jf. § 39, jf. § 41 i husdyrbrugloven har Viborg Kommune taget miljøgodkendelsen efter husdyrbruglovens § 11 til husdyrbruget på Boruphedevej 6, 8832 Skals op til revurdering.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44, stk. 8, at ”For husdyrbrug, der på tidspunktet for revurderingen ikke lever op til krav om totaldeposition for ammoniak efter §§ 26 og 27, skal kommunalbestyrelsen ved revurderingen sikre, at disse krav overholdes, og at de nødvendige vilkår meddeles som påbud, jf. § 39, jf. § 41, i husdyrbrugloven, herunder ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik på tidspunktet for revurderingen. Såfremt kommunalbestyrelsen ikke finder grundlag for at påbyde totaldepositionskravet opfyldt på tidspunktet for revurderingen, skal kommunalbestyrelsen fastsætte en frist for kravets overholdelse under hensyn til den forventede restlevetid for husdyrbrugets staldanlæg.”

Viborg Kommune meddeler hermed følgende afgørelse i sagen om revurdering af § 11 miljøgodkendelsen af husdyrproduktionen på Boruphedevej 6, 8832 Skals:

Vilkår for husdyrproduktionen på ejendommen skærpes, idet der i forbindelse med revurderingen stilles følgende nye vilkår:

1. *Totaldeposition med ammoniak fra husdyrbruget Boruphedevej 6, 8832 Skals til Kategori 1-natur skal være reduceret til maksimalt 1,5 kg N/ha/år på det mest kritiske naturpunkt senest ved **udgangen af 2030**. Ved **udgangen af 2039** skal totaldepositionen med ammoniak være reduceret til maksimalt 0,4 kg N/ha/år på det samme punkt. Redegørelse og dokumentation for, at kravene til ammoniakdeposition opfyldes, skal indsendes til kommunen inden udløbet af de nævnte frister. Totaldepositionen beregnes med det værktøj, som benyttes til understøttelse af myndighedernes sagsbehandling vedrørende miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, pt. husdyrgodkendelse.dk.*

Viborg Kommune påbyder dette nye vilkår med henvisning til § 39, jfr. 43a i husdyrbrugloven.

Husdyrbruget er fortsat forpligtet til at overholde vilkår i § 11 miljøgodkendelsen fra 2012 i det omfang, at de ikke er frafaldet på grund af regelændringer eller ikke er relevante i forholdt til en afgørelse om skift i dyretype fra 2016, se afsnit 2.

2 REGELGRUNDLAG OG REVURDERINGENS INDHOLD

Husdyrbruget er omfattet af en miljøgodkendelse dateret den 25. april 2012 meddelt efter husdyrgodkendelseslovens § 11.

Efter en efterfølgende afgørelse om skift i dyretype, som Viborg Kommune meddelte den 9. juni 2016, er det godkendte dyrehold på ejendommen som vist i nedenstående tabel:

Heste 500-700 kg	80	34,78
Heste 300-500 kg	80	27,59
Heste under 300 kg	85	18,09
	I alt 245	I alt 80,45

Skiftet i dyretype er inddraget i nærværende revurdering.

I afgørelsen om skift i dyretype er forudsat følgende:

” 165 heste placeres i det tidligere maskinhus. 80 heste placeres i den tidligere kostald. Staldene er godkendt miljømæssigt til dyr i miljøgodkendelsen fra 2012, men den ændrede anvendelse af maskinhuset skal behandles efter byggeloven.”

De nævnte stalde er vist i figur 1.

Af husdyrbruglovens § 39-41, jfr. § 43a fremgår, at kommunalbestyrelsen skal foretage den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt og herefter hvert 10. år.

Det fremgår yderligere af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44, stk. 3, at husdyrbrug, der er godkendt efter § 11, alene skal revurderes, såfremt husdyrbruget ikke lever op til krav om totaldeposition for ammoniak til Kategori 1 og Kategori 2 natur nævnt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 og 27, og revurderingen omfatter alene dette forhold.

Beregninger viser, at totaldepositionen for ammoniak fra husdyrbruget til Kategori 1 natur ikke overholder kravet på maksimalt 0,4 kg N/ha/år. Kravet er maksimalt 0,4 kg N/ha/år, idet der er et andet husdyrbrug, Nørdamvej 16, 9632 Møldrups, som påvirker Kategori 1 natur nord for Boruphedevej 6.

Miljøgodkendelsen skal derfor tages op til revurdering.

Kommunen skal ved revurderingen sikre, at totaldepositionskravet fremover vil blive overholdt ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Kommunen skal meddele de nødvendige vilkår, og der skal fastsættes en frist for kravets overholdelse. Det fremgår af § 44, stk. 8 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Øvrige forhold vedrørende miljøgodkendelsen indgår ikke i revurderingen, og miljøgodkendelsens øvrige vilkår videreføres i det omfang, som vilkårene stadig er relevante i relation til, at der er sket et skift i dyreholdet fra kvæg til heste.

Ved revurderingen fastsættes et med henvisning til ovenstående et nyt vilkår i relation til kravet om maksimal ammoniakdeposition på Kategori 1-natur. Det nye vilkår er meddelt som påbud efter husdyrbruglovens § 39, jf. § 43a, stk. 1.

3 ØVRIGE FORHOLD

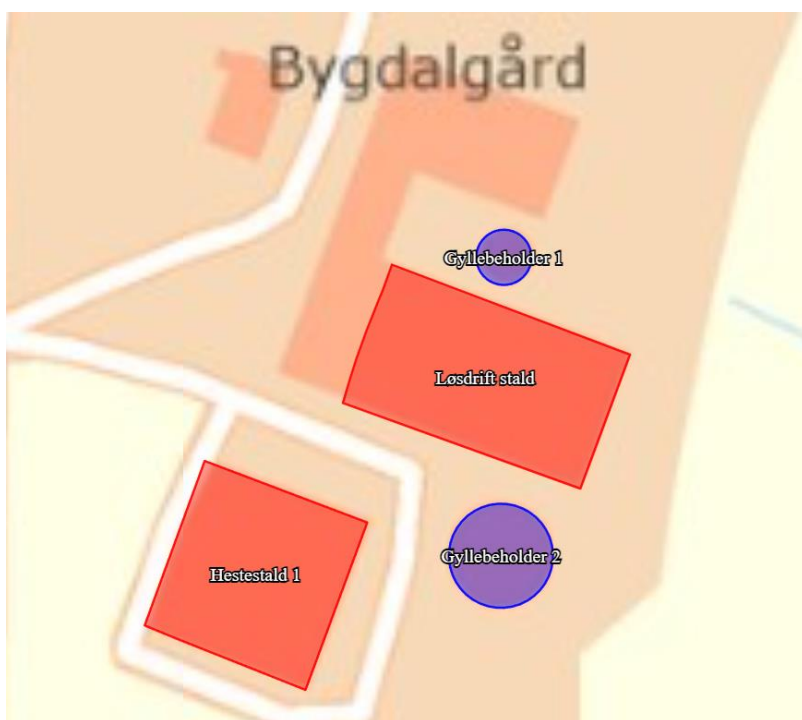
Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpende af miljøgodkendelsens vilkår.

4 REDEGØRELSE FOR REVURDERINGEN

I det nedenstående vurderes overholdelse af BAT-emissionskrav og krav til ammoniakdeposition på Kategori 1 og 2 natur. Beregningerne er foretaget efter de nye regler i husdyrbrugloven.

Staldindretning.

Husdyrproduktionen (heste) finder sted i to stalde, se situationsplan i figur 1. Der er endvidere knyttet to gyllebeholdere til ejendommen.



Figur 1. Situationsplan.

Som grundlag for beregning af ammoniakemission fra husdyrproduktionen på Boruphedevej 6 er oprettet revurderingsskema 227106 i IT-systemet husdyrgodkendelse.dk.

Produktionsarealer og overfladearealer.

Beregning af ammoniakemission fra husdyrproduktionen foretages ud fra staldenes produktionsarealer og staldsystemer samt overfladeareal af gyllebeholdere.

Produktionsarealer.

Viborg Kommune har skønnet følgende produktionsarealer:

Hestestald 1: 700 m² dybstrøelse

Løsdriftstald: 1.050 m² dybstrøelse

Overfladeareal af gyllebeholdere.

Der er skønnet følgende overfladearealer på gyllebeholdere:

Gyllebeholder 1: 72 m² (denne gyllebeholder er dog taget ud af drift og indgår ikke i beregningerne af ammoniakemission)
 Gyllebeholder 2: 255 m²

I nedenstående tabeller er givet en oversigt over produktionsarealer i staldene og overfladearealer af gyllebeholderne. De viser et samlet produktionsareal på 1.750 m² og et samlet overfladeareal på gyllebeholdere på 327 m². I beregninger af ammoniakemission indgår dog, at gyllebeholder 1 ikke benyttes.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Hestestald 1	922	Blandet ventilation	3 m	(#417483) Heste. Dybstrøelse	6	700
				(#417482) Heste. Dybstrøelse	6	0
Løsdrift stald	1106	Blandet ventilation	3 m	(#417486) Heste. Dybstrøelse	6	1050
Sum						1750

Opbevaringslagre						
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik		Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift						
Gyllebeholder 2	Flydende					255

Det er forudsat, at hestene er udegående 6 måneder om året.

5 OVERHOLDELSE AF TOTALDEPOSITIONSKRAV FOR AMMONIAK TIL KATEGORI 1 OG 2 NATUR

Ammoniakemission.

I revurderingsskema 227106 er foretaget beregning af ammoniakemissionen fra husdyrproduktionen på Boruphedevej 6 ud fra ejendommens produktionsarealer, staldsystem og overfladeareal af gyllebeholdere. Resultatet af beregningerne fremgår af nedenstående tabel.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	498,8	101,9	600,7

Det fremgår af tabellen, at den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til ca. 600 kg NH₃-N/år.

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er sammensammensat således (afrundede tal):

Ammoniakemission fra Hestestald 1: 200 kg N/år (33 %)

Ammoniakemission fra Løsdriftsstald: 300 kg N/år (50 %)

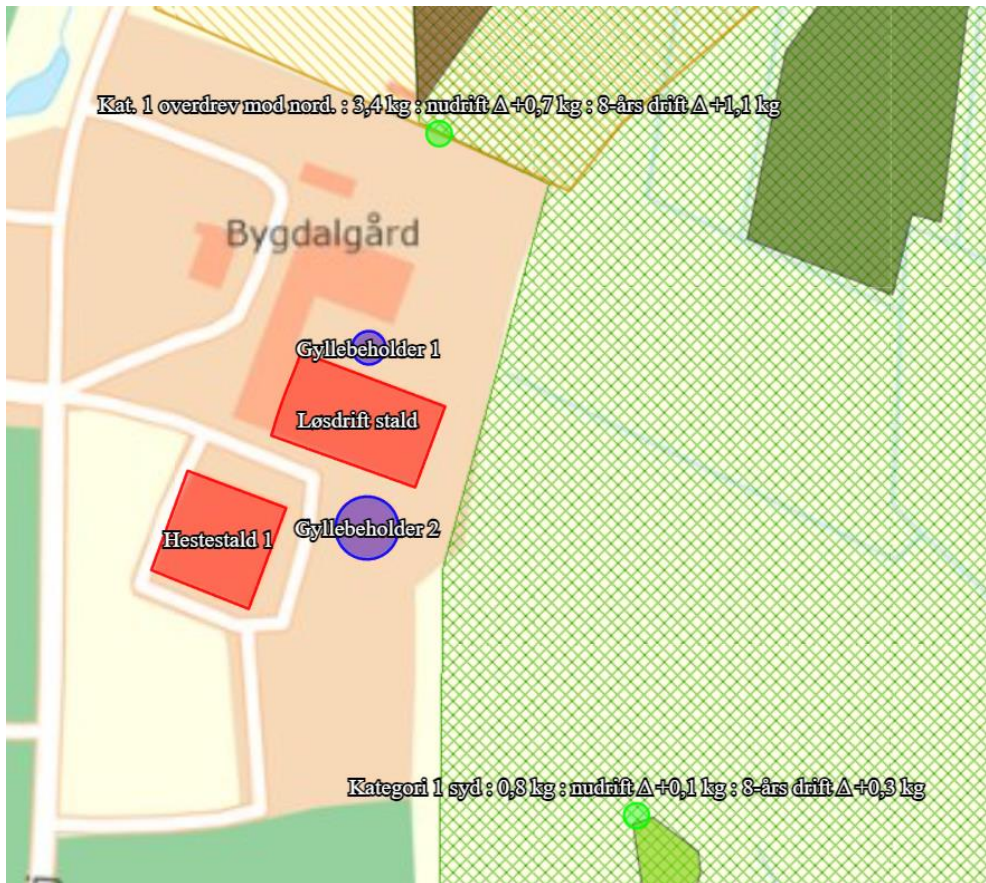
Ammoniakemission fra gyllebeholder: 100 kg N/år (17 %)

Samlet ammoniakemission 600 kg N/år

Kategori 1 og Kategori 2 natur nær Boruphedevej 6.

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, som er beliggende inden for et Natura 2000-område, og som er en del af områdets udpegningsgrundlag. De følsomme naturtyper fremgår af bilag 3D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Alle hede- og overdrevsarealer inden for Natura 2000-områder er også omfattet af kategori 1.

De nærmeste Kategori 1 naturpunkter nær Boruphedevej 6 er vist i nedenstående figur 2 markeret med grøn cirkel.



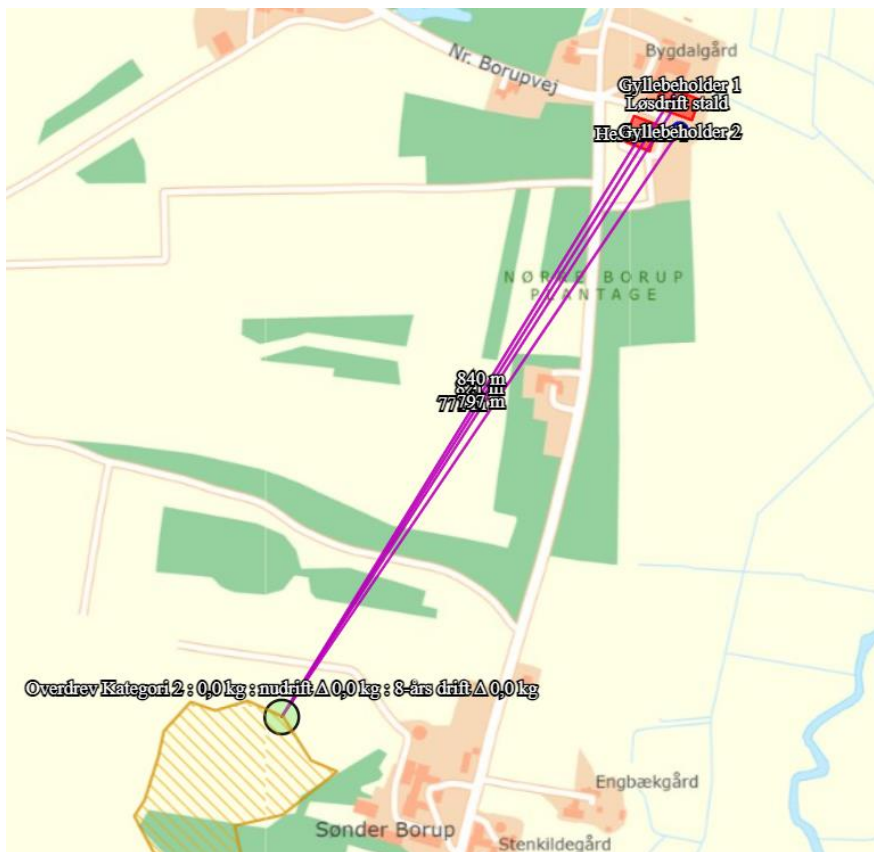
Figur 2. Kategori 1 natur nær Boruphedevej 6..

Det fremgår af figur 2, at der er Kategori 1 natur ganske tæt på husdyrproduktionen på Boruphedevej 6. Der er således blot ca. 70 m fra løsdriftsstalden til et Kategori 1 overdrev nord for anlægget. Syd for anlægget er der habitatnatur i form af et kildevæld.

På det kritiske punkt på overdrevet er beregnet en totaldeposition på 3,4 kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$.

Nærmeste Kategori 2 naturpunkt nær Boruphedevej 6 er vist i nedenstående figur 3.

Kategori 2 natur er udpegede ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, som ligger uden for Natura 2000-områder. Naturtyperne er a) højmoser, b) lobeliesøer, c) heder større end 10 ha og d) overdrev større end 2,5 ha.



Figur 3. Kategori 2 natur nær Boruphedevej 6

Det fremgår af figur 3, at der er Kategori 2 natur ca. 800 m syd for ejendommen, et overdrev. På det kritiske punkt på overdrevet er beregnet en totaldeposition på 0,0 NH₃-N/år.

Afskæringskriterier i forhold til natur.

I forhold til Kategori 1 natur gælder følgende afskæringskriterier:

Depositionen af ammoniak fra husdyrbruget (stald og lager) til Kategori 1 natur må maksimalt være følgende:

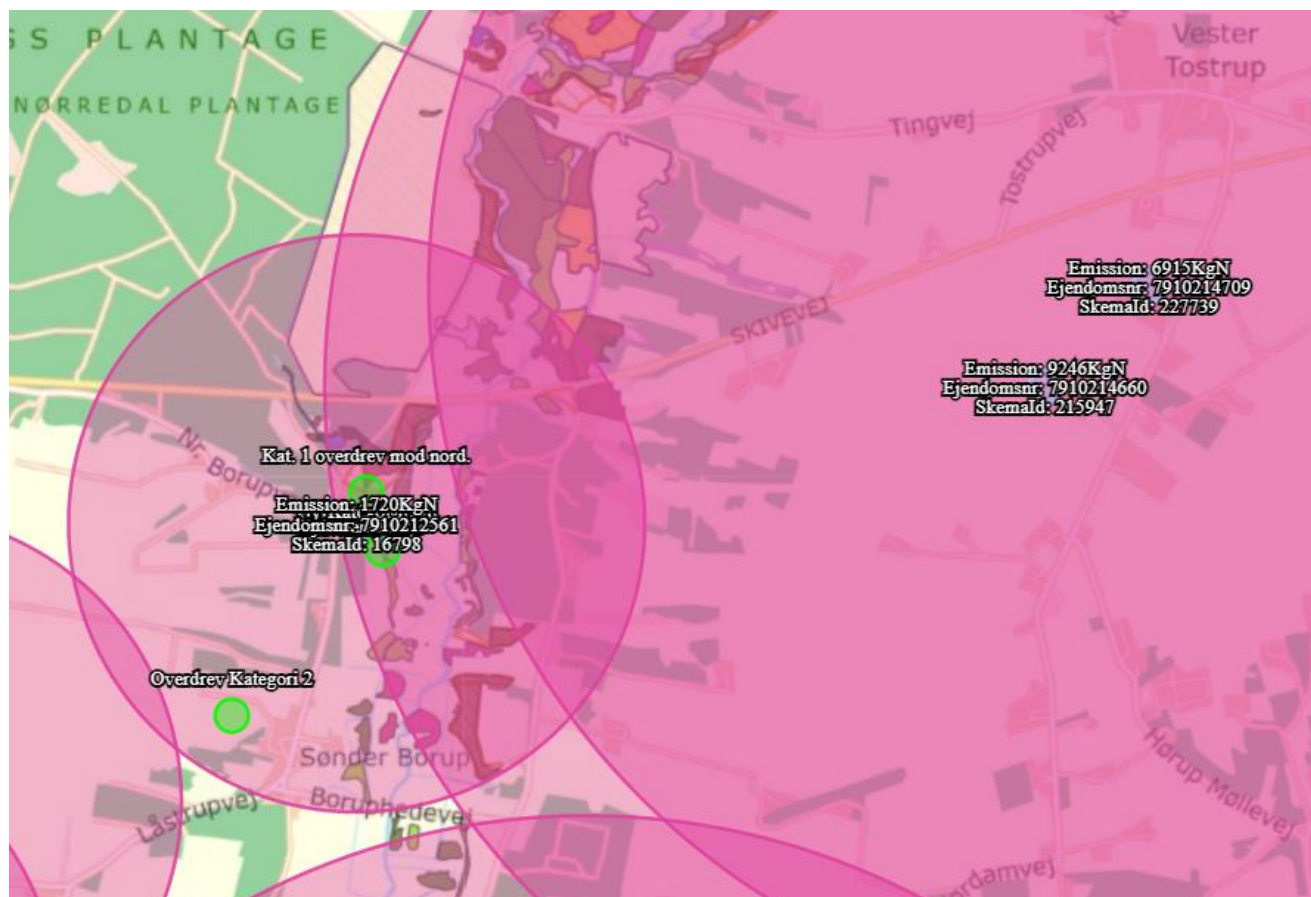
- 1) 0,2 kg N pr. ha pr. år, hvis der er flere end 1 andet husdyrbrug i nærheden
- 2) 0,4 kg N pr. ha pr. år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden
- 3) 0,7 kg N pr. ha pr. år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m,
og

5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

I forhold til Boruphedevej 6 er der et andet husdyrbrug, som påvirker overdrevet nord for ejendommen, nemlig Nørdamvej 16, 9632 Møldrup. Der skal dermed medregnes kumulation fra 1 andet husdyrbrug.



Figur 3. Kumulation.

Kravet, som gælder for Boruphedevej 6 i forhold til Kategori 1 natur, er således en maksimal totaldeposition på 0,4 kg N/ha/år.

I forhold til Kategori 2 natur gælder følgende afskæringskriterium:

Depositionen af ammoniak fra husdyrbruget (stald og lager) til Kategori 2-natur maksimalt være på 1,0 kg N pr. ha pr. år. Dette krav er overholdt, og det er således kravet i forhold til Kategori 1 natur, som er udslagsgivende.

Oversigt over beregninger vist i nedenstående tabel.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Overdrev nord 2	Kategori 1	Sagsbehandler	2	Bn	0,0	0,0	0,1
Overdrev Kategori 2	Kategori 2	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 1 syd	Kategori 1	Sagsbehandler	1	S	0,3	0,1	0,8
Kat. 1 overdrev mod nord.	Kategori 1	Sagsbehandler	1	S	1,1	0,7	3,4

6 VIBORG KOMMUNES OPLYSNINGER OM STALDENE.

Når husdyrbruget på tidspunktet for revurderingen ikke lever op til kravet om totaldeposition af ammoniak til Kategori 1 natur, skal husdyrbruget påbydes at nedbringe ammoniakudledningen inden for en tidsfrist for at kunne fortsætte produktionen. Tidsfristen fastlægges ud fra en vurdering af den forventede restlevetid for husdyrbrugets staldanlæg.

Restlevetiden skal i den forbindelse regnes fra husdyranlæggets etablering, medmindre der er gennemført renoveringer, der er så omfattende, at de er godkendelsespligtige, således at renoveringen kan sidestilles med en etablering.

Staldanlæg kan som hovedregel forventes at være udtjent efter 15 til 20 år.

I nogle få og helt særlige situationer kan fristen forlænges i op til 30 år efter staldanlæggene er etableret. Det kan ske, hvis nedenstående forhold taler for det:

- Hvis staldanlæggene forventes at have en betydelig produktionsmæssig værdi efter 15-20 år. Dette vil være gældende ved store staldanlæg af høj kvalitet og/eller hvor staldanlægget i høj grad er fleksibelt i forhold til anvendelsen. Hvis der derimod er tale om meget specialiserede staldanlæg, som er vanskelige at ombygge, taler det imod anvendelsen af en længere frist.
- Hvis der kun er ringe udsigt til fremkomsten af effektiv miljøteknologi, som kunne løse problemet. Dette vil f.eks. gælde i naturligt ventilerede staldanlæg baseret på dybstrøelse. Dette vil typisk være relevant for staldanlæg til opdræt og ungtyre på store kvægbrug, men også hestehold.

Viborg Kommune har kendskab til staldene og bygningerne ud fra ansøgninger om miljøgodkendelser og byggetilladelser samt fra gennemførte miljøtilsyn gennem årene.

Viborg Kommune har taget udgangspunkt i følgende for Boruphedevej 6:

- Løsdriftsstalden er etableret i 2000
- Hestestald 1 er etableret i 2009

Kommunens vurdering af restlevetid

Viborg Kommune vurderer, at det ikke er økonomisk proportionalt at indføre teknologi til nedbringelse af ammoniakfordampningen i de to stalde pt., og Viborg Kommune finder derfor ikke grundlag for at påbyde totaldepositionskravet opfyldt nu.

Viborg Kommune vurderer, at staldene på Boruphedevej 6 er omfattet af ovennævnte undtagelsesbestemmelser med hensyn til fastsættelse af restlevetid, idet der er tale om naturligt ventilerede staldanlæg baseret på dybstrøelse, og staldene er robuste.

Viborg Kommune vurderer på den baggrund, at fristen for at efterkomme totaldepositionskravet ud over den normale afskrivningsperiode på mellem 15 og 20 år fra tidspunktet for staldanlæggets etablering kan forlænges til 30 år.

Kravet udmøntes på den måde, at kravet om en maksimal totaldeposition på 0,4 kg N/ha/år til Kategori 1 naturområdet skal opfyldes delvist inden udgangen af 2030, idet ammoniakemissionen fra staldanlægget på dette tidspunkt skal være reduceret med en ammoniakemission svarende til ammoniak-

emissionen fra løsdriftsalden restlevetid (30 år fra år 2000). Den samlede ammoniakemission fra staldanlægget skal således reduceres fra 600 kg N/år til 300 kg N/år 2030, idet ammoniakemissionen fra løsdriftsalden er 300 kg N/år. Med en ammoniakemission på 300 kg N/år vil ammoniakdepositionen på det kritiske kategori 1 naturpunkt blive reduceret fra 3,4 kg N/ha/år til 1,1 kg N/ha/år svarende til en reduktion på 2,3 kg N/ha/år se nedenstående tabel.

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Overdrev nord 2	Kategori 1	Sagsbehandler	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev Kategori 2	Kategori 2	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 1 syd	Kategori 1	Sagsbehandler	1	S	0,0	-0,1	0,5
Kat. 1 overdrev mod nord.	Kategori 1	Sagsbehandler	1	S	-1,2	-1,6	1,1

Ved udgangen af 2039 skal totaldepositionen på det kritiske naturpunkt være reduceret til 0,4 kg N/ha/år.

7 OFFENTLIGHED, PARTSHØRING, VARSLING OG KLAGEVEJLEDNING.

Udkast til revurdering med tilhørende påbud om skærpet vilkår blev varslet til ejer og driftsansvarlig den 9. november 2023 og har været i høring hos DreistStorgaard Advokater A/S · CVR: 32300456, att. Johnny H. Madsen til starten af uge 2 i 2024.

Høring har ikke givet anledning til bemærkninger udover, at der arbejdes med et salg af ejendommen.

Revurderingen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 14. februar 2024.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over et påbud har opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra afgørelsen er meddelt.

8 UNDERRETNING OM REVURDERINGEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (TRvest@stps.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup.
(nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@ae.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (himmerland@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (limfjordsyd@friluftstraadet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V, (natur@dof.dk)
- Foreningen Greenpeace Danmark, hoering@greenpeace.org